

משטרת ישראל
מערך סמפכ"ל

-בלמ"ס-

נוהל זה הותר לעיון על פי חוק חופש המידע

			נהלי סמפכ"ל
מספר: 05.01.02	תת-פרק: כללי	פרק: היחידה לביקורת ופקודות המשטרה	
שם: ביקורות במסגרת מדור ביקורת המשטרה			תאריך פרסום: 23/07/2020
			תאריך תחילה: 23/07/2020
			תאריך ביטול:
			נוסח: 1

1. הגדרות

בנוהל זה:

- ביקורת** – תהליך שבו נבדק תפקודם של יחידות המשטרה ושל מפקדים כדי לזהות, בין היתר, ליקויים ופערים בין הוראות מחייבות בארגון ובכלל זה פקודות משטרת ישראל ונהלים, ובין ביצוע בפועל;
- בקרה** – פעולה שמקיים מפקד ישיר או ממונה על מנת לוודא קיום הוראות, הנחיות פקודות ונהלים ביחידה עליה הוא ממונה;
- ביקורת חיצונית** – ביקורת הנערכת למשטרת ישראל על ידי גורמים מחוץ לארגון;
- ביקורת פנים משטרתית** – ביקורת הנערכת למשטרת ישראל על ידי גורמים המשתייכים לארגון;
- גורם מבקר חיצוני** – עורך ביקורת שאינו משתייך לארגון ובכלל זה מבקר המדינה, מבקר המשרד לביטחון הפנים והסנגוריה הציבורית;
- יחידה על אגפית** – יחידה הכפופה לסמפכ"ל;
- מפקד בכיר** – סגן ראש אגף, סגן מפקד מחוז, סגן מפקד מג"ב או ראש יחידה על אגפית, לפי העניין;
- קצין בקרה** – קצין בקרה באגף, במחוז, ביחידה על אגפית או במרחב.
- קצין ביקורת** – קצין במדור ביקורת המשטרה.
- רמזור** – טבלת מעקב המציינת נושא "תקול" בצבע אדום, נושא המצוי בהליך טיפול בצבע "צהוב" ונושא שהטיפול בו הסתיים בצבע "ירוק".

2. כללי

- א. מדור ביקורת המשטרה אמון על תחום הביקורת הפנים משטרתית ומקיים מספר סוגי ביקורות, חלקן בהשתתפות גורמי בקרה באגפים וביחידות העל אגפיות, וחלקן באופן עצמאי.
- ב. לצד ביצוע וליווי בקורות שמקיימים גורמים משטרתיים, המדור גם מרכז את מענה המשטרה לדוחות ביקורת המבוצעת ע"י גורמים חוץ משטרתיים.
- ג. נוהל זה מפרט את כלל הביקורות המטופלות ע"י מדור ביקורת המשטרה במגוון דרכים: ביצוע בפועל, ריכוז ותאום ביצוע ביקורת גורמים משטרתיים או כגורם מרכז ומענים לדוחות ביקורת המבוצעים ע"י גורמים חוץ משטרתיים.

3. סוגי ביקורות שמקיים או מרכז מדור ביקורת המשטרה

סוג הביקורת	מטרות	גורמים מבצעים	תדירות
תהליכית משולבת יחידתית/מקצועית	בחינת תהליכי עבודה	ארצי – מדור ביקורת המשטרה	4 בשנה
נושאת	בחינת נושאים חוצי-ארגון או חוצי-מגזרים	ארצי – מדור ביקורת המשטרה	9-11 בשנה
פתע נושאת/יחידתית	"צילום" תמונת מצב על פרק זמן נתון	ארצי – מדור ביקורת המשטרה	7 בשנה
מעקב	מעקב אחר תיקון הליקויים	ארצי – מדור ביקורת המשטרה	2 בשנה
ביקורת מיוחדת	ביקורת שמקיים מדור ביקורת בהנחיית מפכ"ל/סמפכ"ל לגבי נושא התעניינות של הגורם המנחה	ארצי – מדור ביקורת באופן עצמאי או בשילוב גורמים נוספים	בהתאם לצורך

4. פירוט הביקורות והבקורות

א. ביקורת תהליכית משולבת יחידתית/מקצועית

- ביחידות השטח, אחת לשנה בהתאם לתכנית העבודה, מרמת מחוז עד רמת תחנה יקיים מפקד בכיר בקרה תהליכית ליחידה כפופה ישירות. בנוסף ובלא תלות בבקרה שמקיים מפקד בכיר במחוז/אגף, יקיים מדור ביקורת המשטרה ביקורת תהליכית במחוזות ובאגפים.
- מטרת הביקורת והבקרה התהליכית היא לבחון את תהליכי העבודה על פי מגזרים ואת יישומם במדרגים השונים.
- מדור ביקורת המשטרה יבצע ארבע ביקורות תהליכיות במהלך שנת העבודה. הביקורת תתקיים במחוזות או אגפים בהתאם לתוכנית העבודה.
- הביקורת מתבצעת בשני רבדים: האחד ביקורת תהליכית במטה המחוז/אגף, והשני ביקורת מקצועית/יחידתית ביחידות הכפופות במטרה "לסגור מעגל".
- במהלך הביקורת התהליכית יבדקו נציגי אגפי מטא"ר ויחידות הסמפכ"ל את מטה המחוז ויחידות כפופות בהתאם למגזר השתייכותם. הביקורת תבוצע בהובלת מדור ביקורת המשטרה.
- הביקורת התהליכית כוללת מרכיבי בדיקה קבועים – יעדי מפכ"ל, שגרת מטה, תכנית עבודה, פיקוח ובקרה ותכנון מול ביצוע.

- (7) בכל הרמות על הבקר להתאים את תחומי הביקורת במגזרו למרכיבי הבדיקה .
- (8) שלבי הביקורת – הכנה, ביצוע הביקורת, סיכום ומעקב אחר תיקון הליקויים.
- (9) לקראת ביקורת תהליכית יקיים קצין הביקורת או קצין הבקרה שהוא מוביל הביקורת/בקרה תדריך לכל המבקרים ויוציא תוכנית בהתאם למתווה שנקבע.
- (10) הביקורת תתבצע בהתאם למועדים שנקבעו בתוכנית העבודה.
- (11) בסיום הביקורת/בקרה יקיים המפקד הבכיר מוביל הביקורת שיחת סיכום עם מפקד היחידה המבוקרת.
- (12) כשבועיים לאחר הביקורת יפיץ הגורם המבקר טיוטת דוח המכילה את ריכוז הממצאים להתייחסות כמוצג בנספח א'.
- (13) עם קבלת התייחסות היחידה יוכן דוח סופי.
- (14) הביקורת תתקיים בהתאם למתווה אחוד הכולל מרכיבים כדלקמן :
 - (א) יעדי מפכ"ל וכיווני פעולה ;
 - (ב) שגרת מטה ;
 - (ג) תכנית העבודה ;
 - (ד) פיקוח ובקרה ;
 - (ה) תכנון מול ביצוע.
- (15) בכל מרכיב בדיקה נדרש המבקר להתייחס לפעולות הנדרשות לביצועו. בנוסף, למרכיבי הבדיקה, על המבקר להתייחס לתהליכים מיוחדים המתקיימים ביחידה המבוקרת, וכן להציע פתרונות ודרכי התמודדות לממצאים שעלו.
- (16) בסיום הביקורת יגיש כל מבקר דוח ביקורת למרכז הביקורת/בקרה, הכולל ממצאים לשיפור וממצאים לשימור, בהתאם למרכיבי הבדיקה לביקורת תהליכית.
- (17) בביקורת תהליכית ברמה הארצית, תוכן טבלת הממצאים להתייחסות ותועבר על ידי מדור ביקורת המשטרה להתייחסות הגורם המבוקר (ראה טבלה – נספח א').

ב. ביקורת נושאת

- (1) מטרת הביקורת היא לבחון נושאים חוצי-ארגון וחוצי-מגזרים בעלי השפעה אסטרטגית וחשיבות ארגונית גבוהה.
- (2) העקרונות בבחירת הנושאים: מדיניות פיקוד המשטרה; קיומם של ליקויים שכיחים ומהותיים; ממצאי ביקורת של גורם מבקר חיצוני; המשאבים הנדרשים לצורך עריכת הביקורת.
- (3) לאחר גיבוש תכנית הביקורת ע"י רמ"ד ביקורת המשטרה ואישורה העקרוני על ידי ר' היחידה לביקורת ופקודות המשטרה, יובאו הנושאים לבחינה ואישור סופי של הסמפכ"ל.
- (4) הביקורות הנושאות יבוצעו על ידי מדור ביקורת המשטרה.
- (5) בכפוף לשינויים אפשריים בתוכנית העבודה, מדור ביקורת המשטרה יקיים בין 9-11 ביקורות נושאות בשנה .

ג. ביקורת פתע

- (1) כללי
 - (א) מטרת ביקורת הפתע היא לספק תמונת מצב בתחום נבחר בפרק זמן נתון ובלא מתן התראה מוקדמת למבוקר לגבי הכוונה לקיים הביקורת.
 - (ב) במסגרת ביקורת פתע יכולה להיכלל גם ביקורת מעקב, שמטרתה לבחון תיקון ליקויים וביצוע הנחיות מביקורות קודמות.
 - (ג) מרכיבי הבדיקה בכל מגזר יהיו בהתאם למרכיבים שנקבעו מראש כמרכיבי ביקורת פתע.

ד) בביקורת הפתע ישתתפו מבקרי האגפים ויחידות מקצועיות נוספות, ואם תבוצע ביקורת הפתע במתכונת של ביקורת מעקב, ישולבו מבקרים מהאגפים או יחידות רלוונטיות לביצוע הביקורת.

ה) ביקורות הפתע יהיו חלקן בתחנות או יחידות וחלקן נושאות.

ו) בביקורת פתע נושאת ישולבו מבקרים מאגפים ויחידות מקצועיות בהתאם לנחיצות.

2) דגשים לביצוע הביקורת

א) ביקורת הפתע תבוצע על ידי מבקרי אגפי המטא"ר ויחידות ארציות ותרוכז על ידי מדור ביקורת המשטרה.

ב) הביקורת תתמקד באופן התנהלות היחידה בארבעים ושמונה שעות קודם לביצוע הביקורת, בנושאים נבחרים.

ג) ממצאי ביקורת הפתע יציגו תמונת מצב בנקודת זמן, ממנה ניתן יהיה להפיק לקחים ולפעול לשיפור בראייה כוללת.

ד) היחידה המבוקרת תיקבע על ידי ר' היחידה לביקורת ופקודות המשטרה, והבחירה תובא לאישור הסמפכ"ל.

ה) קציני הבקרה האגפיים ויחידות סמפכ"ל יבדקו את הנושאים בתחומם המקצועי, על פי מטרת הביקורת והנושאים אשר נקבעו מראש, בהתאם ליעדי הארגון.

ו) מדור ביקורת המשטרה ירכז את תיאום ותכנון הביקורת, ביצועה וסיכומה.

3) במקביל לביצוע ביקורת הפתע ובהתאם לתוכנית העבודה יבצעו באגפים ובמחוזות בקורות פתע ביחידות האופרטיביות, כחלק אינטגרלי משגרת הפיקוח, הבקרה והמעקב שנדרשים מפקדים בארגון.

ד. ביקורת מעקב

1) מטרת הביקורת היא מעקב אחר תיקון ליקויים.

2) ביקורת המעקב תבוצע ביחידות בהן בוצעו בעבר ביקורת על ידי מדור ביקורת המשטרה, על פי בחירת ר' היחידה לביקורת ופקודות המשטרה.

3) הקריטריונים לקביעת ביקורת מעקב לתחום מסוים, מושפעים מהיקף הליקויים שנמצאו ומחומרתם.

4) בהתאם להחלטת ר' יחידת ביקורת ופקודות, הביקורת של מדור ביקורת המשטרה תתקיים באחד משני אופנים: ביקורת חוזרת או באמצעות "רמזור".

א) **ביקורת חוזרת** – בהתאם לליקויים שעלו, יבצעו קציני המדור ביקורת חוזרת ביחידה.

ב) באמצעות **רמזור** – העברת מסמך ליחידה אשר בוקרה, וקבלת מענה מהיחידה מה תוקן ולו"ז התיקון.

5) ביקורת המעקב תתבצע הן לביקורות אשר בוצעו על ידי מדור ביקורת המשטרה, והן לביקורות אשר בוצעו על ידי גורמי חוץ, מבקר המשרד לבט"פ ומבקר המדינה.

6) ביצוע מעקב אחר תיקון ליקויים מדוחות של גורמי חוץ:

א) מדור ביקורת המשטרה יעקוב אחר תיקון הליקויים שפורטו בדוחות הביקורת של גורמי חוץ עד לסיום הטיפול.

ב) המעקב יתבצע מול מבקר המשרד לבט"פ, אשר מתוקף תפקידו מבצע מעקב לתיקון ליקויי ביקורת מדוחות שבוצעו על ידי מבקר המשרד לבט"פ ועל ידי מבקר המדינה.

ג) אחת לחצי שנה מתקיימת ועדת מעקב בראשות מנכ"ל המשרד לבט"פ, במסגרתה נדרש מדור ביקורת להכין כמבוקש סטאטוס עדכני לליקויים שעלו בדוחות. כמו כן מתבצע מעקב מול המפקח הכללי לענייני ביקורת במשרד רוה"מ אשר מבצע מעקב אחר תיקון ליקויים וביצוע החלטות ממשלה.

ה. ביקורת מיוחדת

- (1) ביקורת שמקיים מדור ביקורת בהנחית מפכ"ל או סמפכ"ל לגבי נושא התעניינות של הגורם המנחה ;
- (2) מבצע הביקורת – מדור ביקורת באופן עצמאי או בשילוב גורמים נוספים.

ו. ביקורת גורמי חוץ

- (1) מדור ביקורת המשטרה אמון, בין היתר, על הקשר בין המשטרה לגורמי חוץ המבקרים אותה.
- (2) המדור אחראי על העברת הודעות למפקדים הבכירים באמצעות קציני הבקרה במחוזות והאגפים לגבי סקרים מקדימים וביקורות מתוכננות.
- (3) המדור מעביר להתייחסות הגורמים המקצועיים הרלוונטיים במשטרה, את דוחות הביקורת, ומתכלל מענה בשם משטרת ישראל, לקראת אישור המענים והפצתם למשרדי המבקרים.
- (4) המדור משמש המנחה המקצועי בכל הנוגע לביקורות גורמי חוץ.
- (5) על היחידות חלה חובה ליידע את מדור ביקורת המשטרה בהגעת המבקרים.
- (6) חובה על היחידות לעמוד בלוחות הזמנים שנקבעו בחוק למתן מענה למבקר המדינה/בט"פ.

5. נספח

נספח א – טבלת ריכוז ממצאי הביקורת וההתייחסויות

הנדון: ממצאי הביקורת וההתייחסויות

מס"ד	הסעיף בדוח	הממצא להתייחסות	התייחסות הגורמים המבוקרים